

NÁVOD NA OBSLUHU A ÚDRŽBU – DŘEVĚNÁ OKNA A DVEŘE

1. Technický popis oken a dveří

Okenní prvky euro - IV-68 a IV78 jsou vždy vyrobeny z hranolů, které jsou slepeny z dřevěných lamel. Křídlo a rám jsou vyrobeny v základním provedení z hranolů podélně lepených ve třech vrstvách, přičemž dvě krajní vrstvy jsou bez podélného napojení nebo podélně napojované – dle ujednání ve smlouvě o dílo či kupní smlouvě. Rámy se v rozích spojují pomocí vodovzdorného lepidla.

Profily křídla i rámu, těsnění, okapnice, obvodové kování i zasklení jsou konstruovány a použity tak, aby byly beze zbytku splněny požadavky platných normových ustanovení. Povrchová úprava dřevěných částí je provedena technologií vysokotlakého stříkání (airless) na impregnovaný povrch dřeva. Impregnace se provádí namáčením celých rámců ve vanách.

2. Obecné pokyny pro obsluhu a užívání

2.1. Dřevěné části výrobků

Dřevěná eurookna jsou určena k osazení do vnějších i vnitřních otvorů ve stavebním díle. Pro bezproblémovou funkčnost oken a dveří je nutné, aby relativní vlhkost vnitřního ovzduší byla v rozmezí od 40 do 55%.

V případě vyšší relativní vlhkosti vzduchu uvnitř stavby dochází ke zvyšování vlhkosti dřeva, a tím ke zvětšování jeho objemu. Nabývání objemu se projeví převážně na křídlech jednotlivých prvků a sice tak, že při otáčení okenní kliky se musí překonávat výrazný odpor případně kliku nelze dotočit do polohy otevřeno či sklopeno.

K tomuto jevu dochází v případech, kdy vnitřní relativní vlhkost po delší dobu překračuje 55%. Stejný problém vzniká i v případech, kdy jsou výrobky vystaveny působení velmi vysoké vlhkosti vnitřního prostředí i jen po relativně krátkou dobu (dny až týdny). Toto nastává především v chladném období, kdy ve stavebním díle dochází k realizaci mokřých stavebních procesů.

Pozor!

Pokud dojde k výše popsanému stavu a křídla se otevírají obtížně, nesmí se křídlo otevřít, pokud dochází při jeho pohybu k překonávání odporu. Při násilném otevření (trhnutím křídla) může dojít k poškození křídelního či okenního rámu.

Nelze-li pohyblivé křídlo otevřít, je nutné jej dát do polohy sklopené a seřadit dle návodu. Pokud je tato operace nad možností uživatele, doporučujeme kontaktovat odborný servis. Naši pracovníci Vám pomohou problém odstranit.

Vznik kondenzátu na vnitřní straně zasklení neznamená automaticky špatnou kvalitu této výplně. V naprosté většině případů jde v první řadě o příliš vysokou vlhkost, to znamená, že vlhkostní a teplotní parametry interiéru nejsou ze strany uživatele v pořádku. Jak bylo výše popsáno, v tomto případě je nutné opatrně sklopit ta křídla oken, která sklopit lze a průběžně interiér stavby intenzivně provětrávat. Ve stavbách s vysokou vlhkostí doporučujeme mimo větrání instalovat kondenzační jednotky. Po ustálení relativní vlhkosti na normálu (mezi 40 až 55%) se jednotlivé prvky oken vrací do původní polohy bez jakéhokoli poškození.

Pozor!

Při vzniku kondenzátu na vnitřní ploše zasklení stéká z kondenzovaná voda k dolní zasklívací liště, následně dojde k vniknutí do vnitřního prostoru pod výplň křídla (pod sklem). Pokud k tomuto jevu dojde, je bezpodmínečně nutné vlhkost odstraňovat (stíráním suchou utěrkou) a zajistit urychlené snížení relativní vlhkosti vnitřního prostředí na doporučenou hodnotu (např. větráním – viz dále).

Pokud se na dřevěné okno nechá působit výrazně vyšší vnitřní vlhkost dobu delší než cca 14 dní, další viditelná změna nastává na vodorovných částech rámců křídla. Na spodní a horní venkovní hraně se poruší jednotlivý obvod křídla, hrana vodorovného vlysu vystoupí a může dojít i k otevření spáry v rozích křídla a rámců prvků. Pokud se projeví takováto změna, je zřejmé, že vnitřní vlhkost přesahuje podstatně únosnou mez. Vzniklé vady nejsou pak důvodem pro reklamaci.

2.2. Povrchová úprava

Povrchová úprava oken se provádí ve třech etapách. První je namočení slepeného rámu ve vaně s impregnačním roztokem, který zabraňuje vzniku plísní a jiných dřevokazných činitelů. Ve druhé fázi se namočí slepený rám do vany s tónovacím impregnačním roztokem. Ve třetí fázi se nanáší lak technologií vysokotlakého stříkání (systém airless). Takto provedená a nepoškozená povrchová úprava chrání dřevo před poškozením a zajišťuje, že dřevěné části okna plní, při správné péči a údržbě svou funkci z hlediska životnosti stavebního díla po dlouhou dobu.

Povrchová úprava nových výrobků je při expedici z výroby zcela suchá a s výrobky je možno manipulovat. V průběhu cca 3 měsíců však ještě lak oken vyztvívá a je nutné zachovávat zvýšenou opatrnost zejména při stavebních činnostech jako např. omítání ostění a nadpraží oken a při manipulaci s předměty, které mohou nárazem nátěr poškodit.

Pozor!

Obzvláště upozorňujeme na nutnost opatrného umývání oken a dveří po provádění omítek, kdy je nutné používat pro omývání rámu pomocí textilie dostatečné množství čistícího roztoku. K vytvoření čistícího roztoku použijte prostředky na bázi mýdel či saponátů určených pro běžné použití v domácnosti. Nepoužívejte žádná organická rozpouštědla (benzín, ředidla barev a podobně) ani kyseliny, při jejich styku s lakem oken a dveří dochází k nevratnému poškození.

V případě, že textilie, kterou se čistí dřevěné rámy je pouze vlhká a dojde ke smísení se zbytky omítky, působí směs jako brusná pasta. V případě větší tlaku a opakovaného působení může dojít dokonce k postupnému odstraňování laku z rámu.

Pro případ nutnosti zakrytí oken při provádění omítek folií je nutno používat pro uchycení obvodu folie k rámu pouze takové lepicí pásky, které při následném odstraňování nepoškodí lak oken. Doporučujeme použít lepicí pásky TESA 4438 nebo 4838. Jde o pásky na bázi papíru, které po namočení lze od povrchu okna odlepit. Při použití různých běžných pásek na bázi PVC dochází při odstraňování k odtrhávání laku z rámu.

Povětrnostní vlivy jako je ultrafialové záření, změny teplot, dešťová voda, emise z ovzduší způsobují stárnutí laku oken a postupnému zmenšování jeho tloušťky. Po čase se projeví takzvané odvětrávání laku vznikem malých šupin viditelných okem a mikrotrhlin. Doba, po které se tyto změny projeví, závisí na konkrétních podmínkách, které v místě působí. Nejrychleji se tyto změny projevují na osluněných a návětrných stranách budovy.

Jakmile se výše popsané změny laku začínají objevovat, je nutné nátěr postižených oken obnovit. Časový interval do první obnovy povrchové úpravy se pohybuje v rozmezí cca 5-8 let zvenku (podle exponovanosti konkrétního místa), v interiéru je interval přibližně od 10 roků výše - podle aktuálního stavu.

Dojde-li k jakémukoli mechanickému poškození dřevěných částí okna, je nutno poškozené místo urychleně opravit, aby nedocházelo k pronikání vlhkosti do dřeva. V případě poškození menšího rozsahu provést opravu přebroušením předmětného místa, poškození vyhladit opravářským tmelem a místo přetřít vrstvou opravářského akrylového nátěru stejného odstínu, jako je nátěr původní. Před realizací doporučujeme konzultaci s výrobcem oken nebo barev.

2.3. Kování výrobků - ovládání a seřízení

Ovládání pohyblivých okenních křídel se provádí pomocí polohovacích klik, které mají jednotlivé polohy přednastavené (klika "zapadá" do určité polohy). Změna jednotlivých funkcí křídel je zajišťována pohybem válečků, které jsou součástí kování křídla, které zajíždí do příslušných protikusů umístěných na rámu prvku v souladu s pohybem kliky. Pootáčením těmito válečky se reguluje velikost tlaku křídla na těsnění v rámu při zavírání křídla. K tomu též obrázky v oddíle údržba oken.

Křídla oken jsou standardně vybavena polohovací pojistkou, která působí jako opora proti svěšování křídla při zavřeném stavu a dále jako pojistka proti chybnému nastavení ovládací kliky. K tomu viz následující obrázek.

Seřízení polohovací pojistky:
Povolit šroub, pohyblivou část posunout směrem nahoru nebo dolů a šroub utáhnout.

Vrácení polohovací pojistky do středové polohy:
1. Pomocí imbus klíče ztláčit pružinu.
2. Protikus polohovací pojistky dát do středové polohy.

2.3.1. Prvek s křídlem otevíracím a sklápěcím

- Poloha kliky dolů - okno je zavřené,
- poloha kliky vodorovně - okno se otevírá,
- poloha kliky nahoru - okno se sklápí,
- poloha kliky šikmo pod 45° - spárové větrání

2.3.2. Prvek s křídlem otevíracím

- Poloha kliky dolů - křídlo je zavřené
- Poloha kliky vodorovně - křídlo je otevřené
- Spárové větrání není možné

2.3.3. Prvek s křídlem sklopným

- Poloha kliky vodorovně - křídlo je zavřené
- Poloha kliky dolů - křídlo lze sklopit
- Spárové větrání není možné

Pozor!

Při čištění okna je nutno křídlo ve vodorovné poloze zajistit např. podepřením, aby nedošlo k vylomení ze závěsů.

Velikost tlaku doléhajícího zavíraného křídla na těsnění se reguluje pomocí otočných excentricky osazených zavíracích válečků (viz obrázky). Válečky zajíždí při pohybu kliky křídla do příslušných protilehlých částí na rámu okna, které mají nabíhací hrany. Při správném seřízení je třeba při zavírání klikou vyvinout lehkou sílu, kterou se překoná tření mezi váčkem a protilehlými částmi. Při zavřené poloze se nesmí křídlo jakkoli pohybovat.

V případě, že při zavírání klikou je pohyb kliky zastaven a pro uzavření je zřejmě třeba vyvinout neúměrnou sílu, je nutno křídlo opět otevřít a pootočením válečků upravit jejich způsob najíždění do protilehlých částí.

2.4. Vyjmutí křídla z rámu a jeho opětovné osazení do rámu

Vyjmutí (svěšení) křídla z rámu je jednoduchá operace, která však vyžaduje dodržení základních postupových kroků. Toto platí obzvláště u velkých křidel, např. balkónových dveří, která mohou vážit více jak 50 kg. Při vyjmutí (svěšení) křídla je nutno nejprve v poloze zavřeno vytáhnout zajišťovací kolík křídelních závěsů, dále okenní kliku dát do polohy „otevřeno“ a křídlo vyjmout. Při opětovném nasazování (zavěšování) křídla je postup přesně opačný.

Pokud si nejste jisti, že seřizování kování a vyjmutí křídla z rámu je ve Vašich silách, doporučujeme toto objednat u nás či námi autorizované montážní firmy. Za eventuelní poškození způsobené neodborným postupem, neponeseme žádnou odpovědnost!

2.5. Seřízení kování vchodových dveří

System BAKA PROTECT 3D – seřizovací klíč imbus č. 4

BAKA protect 3D systém závěsů pro dřevěné vchodové se skládá ze dvou hlavních závěsů pro seřizování přítlaku a jednoho závěsu, který je připevněn ve středu dveří a slouží k seřizování výšky.

SEŘÍZENÍ STRANOVÉ

1. zajišťovací šrouby **1** v křídle lehce uvolněte, zajišťovací šrouby jsou umístěny pod těsněním
2. seřizovací šroub nastavte šestihranným seřizovacím klíčem **2**
  - otáčením vlevo pohyb ke straně zámku max. 3 mm
  - otáčením vpravo pohyb ke straně závěsů max. 3 mm

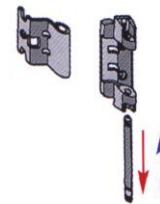
Zvedání popř. spuštění křídla na nůžkách:
šestihranný klíč.
Úhelníkové nůžky
šestihranný klíč M4.

Přítlak křídla na nůžkách:
šestihranný klíč M4.

Nastavení spodního rohového ložiska i přítlak:
vodorovně i svisle šestihranný klíč M4.

Svěšení:
při uzavřeném křídle vytáhnout ložiskový kolík směrem dolů.

Zavěšení:
nasadit křídlo na čep, zavěsit, dovřít (neuzavírat klikou). Zasunout ložiskový kolík směrem nahoru.

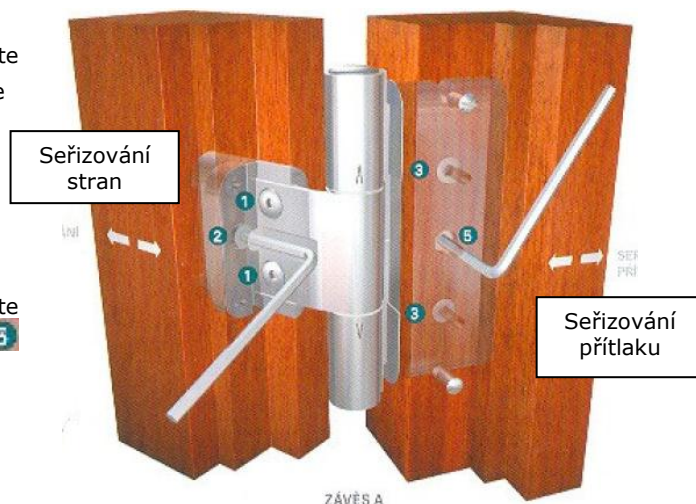
3. zajišťovací šrouby **1** v křídle znovu dotáhněte

SEŘÍZENÍ VÝŠKY

1. zajišťovací šrouby **3** u všech směrových dílů lehce uvolněte
2. nastavitelným excentrickým šroubem u H závěsu **4** seřídte šestihranným klíčem dveře výškově max. 3 mm
3. zajišťovací šrouby **3** u všech směrových dílů znovu dotáhněte

SEŘÍZENÍ PŘÍTLAKU

1. zajišťovací šrouby **3** u všech směrových dílů lehce uvolněte
2. otáčejte nastavitelným excentrickým šroubem u A závěsu **5** v dolní a horní rámové části šestihranným klíčem a seřídte těsnící přítlak max. 4 mm
3. zajišťovací šrouby **3** u všech směrových dílů znovu dotáhněte

System TRIPLEX 17 – seřizovací klíč imbus č. 5

SEŘÍZENÍ STRANOVÉ

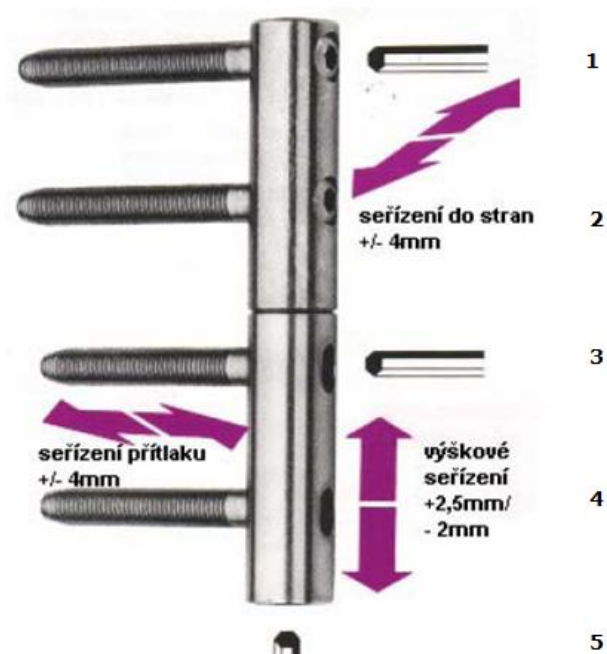
1. povolte šroub č. 1
2. otáčejte seřizovacím šroubem č. 2
otáčením vlevo pohyb ke straně zámku max. 4 mm
otáčením vpravo pohyb ke straně závěsů max. 4 mm
3. dotáhněte šroub č.1

SEŘÍZENÍ VÝŠKY

1. proveďte otáčením závitového pouzdra na dně spodní části závěsu – šroub č. 5

SEŘÍZENÍ PŘÍTLAKU

1. provádějte postupným otáčením šroubů č. 3 a č. 4 v dolní části závěsu
2. je důležité oběma šrouby otáčet rovnoměrně. Seřízení přítlaku je +/- 4 mm

3. Údržba oken

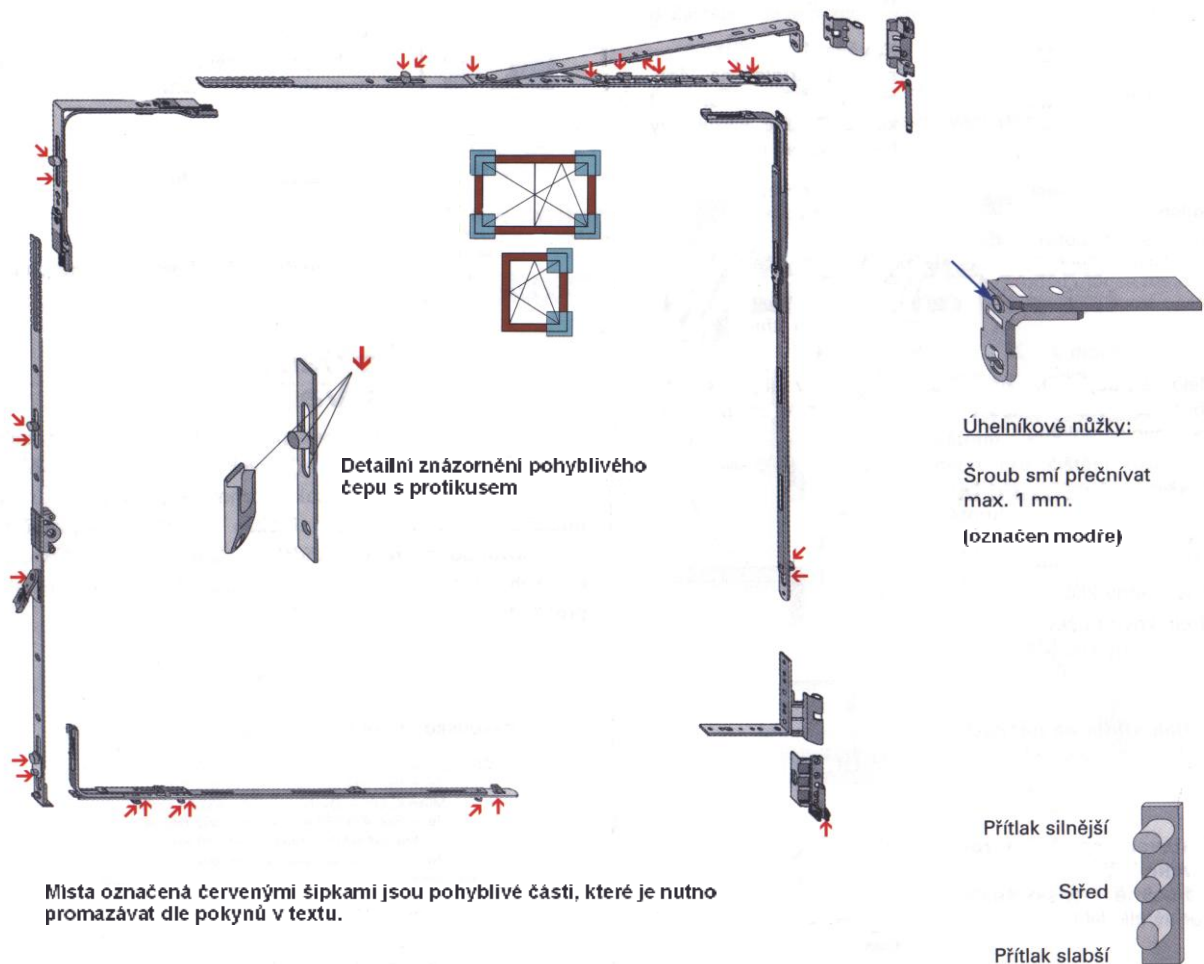
Dřevěná eurookna jsou velmi kvalitním výrobkem na vysoké technické úrovni, jemuž dala vzniknout vysoce kvalifikovaná řemeslnická práce. Aby tyto výrobky mohly sloužit k Vaší spokojenosti co nejdéle, je nutné jim věnovat náležitou péči. Věnujte proto, prosíme, pozornost následujícím pokynům, které Vás seznámí se zásadami údržby těchto výrobků.

3.1. Povrchová úprava – údržba pomocí udržovací sady Zowosan (Pflageset Zowosan).

- Alespoň dvakrát ročně omyjte povrch dřevěných částí oken neutrálním čistícím prostředkem, tedy vlažnou čistou vodou, případně při větším znečištění s příměsí mýdla nebo neutrálního saponátu.
- Po zaschnutí naneste jedenkrát ročně na omytý povrch dřevěných částí čistící roztok (Reiniger). Čistící roztok se nanese v případě, že dále budete povrch dřeva ošetřovat emulzí. Čistící roztok se nanáší houbičkou nebo měkkým hadříkem.
- Jedenkrát ročně po nanesení čistícího roztoku (Reiniger) naneste na dřevěné části okna ochrannou emulzi (Schutzemulsion) nastříknutím tenké vrstvičky na povrch dřevěných částí a nástřik rozetřete jemným hadříkem po povrchu. Účelem této operace je vyplnění mikrotrhlín v laku a tím prodloužení životnosti laku.
- Při nutnosti opravy laku lokálního charakteru, kdy ještě nedošlo k narušení laku až na dřevo a tím ke změně odstínu, použijte opravářský bezbarvý lak (Schutzlasur). V případě, že porucha je malého rozsahu, ale je zasažen až dřevěný podklad, je nutno před použitím bezbarvého opravářského laku poškozené místo vyspravit pomocí sady tvrdých vosků Zowosan.
- Zmíněnou udržovací sadu můžete objednat přímo u LD OKNA, a.s. prostřednictvím našich obchodních zástupců nebo přímo u dovozce, firmy Fénix, s.r.o., České Budějovice, tel. 386 355 879.

3.2. Kování

Jednou ročně promazat pohyblivé části kování. Jedná se především o součásti kování křídel. Promazání se provede vstříknutím malé dávky oleje do přístupných otvorů a pohybováním kliky nahoru a dolů. Vhodný prostředek je mazadlo GT 85 z minerálních olejů s přísadou teflonu PTFE ve spreji nebo obdobné, které lze zakoupit běžně na trhu. Místa k promazání jsou vyznačena na přiložených schématech kování.

3.3. Těsnění

Ve stejném časovém období doporučujeme ošetření pryžového těsnění glycerinovým roztokem pro oživení jeho funkčnosti.

4. Větrání místností

Náš výrobek splňuje normové hodnoty tzv. spárové průvzdušnosti. Z hlediska praktického využití je však tato hodnota příliš malá a při uzavřeném křídle prakticky k přirozené obměně vzduchu nedochází. Při výměnách starých, např. zdvojených („panelákových“) nebo špaletových oken dochází k podstatné změně režimu cirkulace vzduchu. To může mít v případě, že výměna vzduchu není zabezpečena, za následek vznik plísní. Při osazování do novostaveb, které jsou příliš vlhké, je situace obdobná.

Proto je nutné zabezpečit výměnu vzduchu větráním v kombinaci s vytápěním v chladném období. Aby vzduch mohl být co nejefektivněji obměněn, otevřete zcela alespoň jedno křídlo oken proti sobě třikrát až čtyřikrát za den na dobu 5-10´ podle období a potřeby. Přitom vypněte topení, pokud to lze. Po uzavření oken topení opět uveďte do chodu. **Častým a intenzivním větráním, případně krátkodobým průvanem v bytě nikdy nic nezkažíte! Dosáhnete tak zdravého klimatu v uzavřeném prostoru.**

Při dodržení výše uvedených zásad a doporučení Vám budou výrobky sloužit k Vaší spokojenosti. V případě pochybností či nejasností se na nás obraťte, naši pracovníci Vám ochotně poradí.

LD OKNA, a.s.
Klaricova 22
370 04 České Budějovice
